

Apotheker-buiten-de-apotheek: herregistratie vergt weinig tijd

Herregistratie in het BIG-register is anders voor apothekers die niet in een apotheek werken, maar bij organisaties zoals het CBG, de IGZ, het IVM en de KNMP. De komende maanden wordt duidelijk aan welke eisen deze apothekers moeten voldoen om in aanmerking te komen voor herregistratie.

10

Pharm Weekbl 4 juli 2014;149-27

Auteur **Frits Baltesen**

In 2017 is het zover: dan moeten alle apothekers hun herregistratie in het BIG-register in orde hebben. Voor praktiserend openbaar apothekers is dat makkelijker dan voor apothekers die niet meer in een apotheek werken, maar wel farmaceutisch werk doen. Want hoe kom je aan de 2080 uur die je in vijf jaar moet hebben gewerkt in de dagelijkse apothekerspraktijk? Die vraag geldt vooral voor mensen die werk-

zaam zijn bij organisaties waar veel apothekers werken, zoals het Centraal Instituut Bedrijfs Gezondheidszorg (CIBG), het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb, het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM) en de KNMP.

Voorwaarden herregistratie

Aan herregistratie zijn wel enkele voorwaarden verbonden: de apotheker moet vijf jaar hebben gewerkt in de individuele gezondheidszorg of op het gebied van productgerichte werkzaamheden – dat laatste is uniek voor apothekers. Individuele gezondheidszorg kan natuurlijk plaatsvinden in de apotheek, maar kan ook daarbuiten liggen, zo is de gedachte van de wetgever.

In de huidige regelgeving is het omschreven als: “Het is in bijzondere gevallen mogelijk dat werkzaamheden worden uitgevoerd in een andere functie dan het beroep waarvoor de betrokkene is ingeschreven in het BIG-register. Deze werkzaamheden mogen meetellen, mits zij tenminste behoren tot het deskundigheidsgebied van het beroep en op gelijkwaardig niveau worden uitgevoerd.”

De wetgever vindt dat apothekers die op dit moment niet praktiserend zijn en geen directe zorg geven aan patiënten gelijkgesteld werk mogen meetellen voor herregistratie in het BIG-register. Dat werk kan zijn:

- lesgeven op de gebieden biologie, schei-

Na 2 jaar teller op nul

Na twee jaar aaneengesloten niet werken gaat de teller qua werkervaring op nul en komt de herregistratie in gevaar. Dit is niet het geval wanneer deze periode bijvoorbeeld de eerste twee jaar van de vijfjarige periode betreft: werkervaring voor deze onderbreking vervalt dan, waardoor de eis nog best te halen is.

Als de herregistratie niet wordt behaald op basis van werkzaamheden zijn er twee opties: of het voeren van de titel ‘apotheker niet-praktiserend’ of registratie via een Periodiek Registratie Certificaat. De toetsing en scholing voor het krijgen van het Periodiek Registratie Certificaat is een taak van de universitaire opleidingen, die gedelegeerd is aan PAO Farmacie.

**VIER OP VIJF
APOTHEKERS
DIE NIET AAN
DE WERKEIS
VOLDOEN,
LATEN ZICH
TOETSEN**

AstraZeneca

APOTHEKERS HOEVEN VOOR HERREGISTRATIE NIET PER SE PERSOONLIJKE INDIVIDUELE GEZONDHEIDSZORG TE HEBBEN GEGEVEN. ZE MOGEN ALS WERKERVARING OOK PRODUCTGERICHTE WERKZAAMHEDEN LATEN MEETELLEN.

Wat telt precies mee: nog geen sluitend beeld

Over wat precies aan werkervaring meetelt voor herregistratie, bestaat nog geen volkomen helderheid. Zeker is dat de wet bereidingsapotheken en *centralfilling*-apotheken gelijk stelt met de openbare apotheek. De wet gaat er namelijk vanuit dat een apotheker zich niet met het hele vakgebied van de farmacie hoeft bezig te houden om zijn beroep toch volwaardig uit te oefenen.

Ook als de werkzaamheden zich richten op alternatieve geneeswijzen tellen deze mee, wel met als voorwaarde dat de geneesmiddelen voldoen aan het begrip geneesmiddel van de Geneesmiddelenwet.

Ten slotte telt werk ook mee als het gaat om medische hulpmiddelen waar een geneesmiddel inzit, omdat in het 'Besluit opleidingseisen' is opgenomen dat een apotheker kennis moet hebben van medische hulpmiddelen voor zover dat van belang is voor een goede farmaceutische beroepsuitoefening.

Nog onduidelijk is of apothekers die bijsluiterteksten schrijven of richtlijnen ontwikkelen hun werkzaamheden mogen meetellen. Ze geven voorlichting over medicijnen en zijn dus productgericht, maar richten zich niet op een individuele patiënt.

Nadat precies helder is welke werkzaamheden wel en niet meetellen, stelt de KNMP een commissie van deskundigen in die in bijzondere gevallen beoordeelt of bepaalde competenties binnen het deskundigheidsgebied van de apotheker vallen en hierover advies uitbrengt aan het CIBG.

Tot het gebied van deskundigheid van de apotheker rekent artikel 23 van de Wet BIG: "Het bereiden van geneesmiddelen, het bewaren van geneesmiddelen onder de daarvoor volgens de stand van de wetenschap geschikte omstandigheden, het rechtstreeks verstrekken of doen bezorgen van geneesmiddelen aan de patiënt, dan wel aan aangewezen zorgverleners voor toediening aan hun patiënten, het geven van advies aan patiënten aan wie geneesmiddelen ter hand worden gesteld, over het gebruik daarvan en het bewaken van het gebruik van de aan patiënten ter hand gestelde geneesmiddelen."

**ONDERWIJS-
INSTELLINGEN
KUNNEN EEN
PERIODIEK
REGISTRATIE
CERTIFICAAT
UITREIKEN**

Drie onderdelen in toets PAO Farmacie

Die toets om toch te herregistreren als apotheker bestaat uit drie onderdelen:

- entreetoets: naast algemene vragen bestaat deze uit productgerichte vragen over farmaceutische onderwerpen en uit patiëntgerichte vragen. Bij een voldoende score voor de entreetoets krijgt een apotheker direct een certificaat. Lukt dat niet, dan moet hij een curriculum volgen;
- curriculum, gebaseerd op hoor- en werkcolleges. Als iemand op alle onderdelen het curriculum moet volgen, vraagt dit naar verwachting een investering van maximaal twaalf dagen studie. Er hoeft alleen nascholing te worden gevolgd voor onderdelen waarop de apotheker een onvoldoende heeft gescoord;
- eindtoets: die zal worden gedaan op de onderdelen waarvoor de cursist aanvankelijk een onvoldoende haalde. Bij een voldoende score op alle onderdelen krijgt hij een certificaat.

kunde, natuurkunde, microbiologie, farmacologie en toxicologie, maar ook leraren die beroepsethiek en informatisering doceren aan instellingen die opleiden tot een getuigschrift dat recht geeft op inschrijving in het register van apothekers;

- ziektepreventie gericht op individuen; werkervaring met groepen (risicogroepen of bepaalde delen van de hele bevolking) wordt niet gerekend tot de individuele gezondheidszorg;
- wetenschappelijk onderzoek, maar pas deze zomer wordt bekend welk soort onderzoek.
- kwaliteitszorg die direct is gerelateerd aan het zorgproces van een individuele patiënt, dat wil zeggen: werkzaamheden voor de borging en verbetering van de kwaliteit van de zorg.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling van de wetgever dat elke zorgverlener steeds dient te voldoen aan alle opleidingseisen van de hele opleiding en alle competenties moet bezitten die bij de eerste inschrijving waren vereist. Maar hij moet “echter wel altijd blijven beschikken over de competenties die behoren tot de kern van het beroep”, zo schrijft het uitvoeringsorgaan CIBG, dat het BIG-register beheert, in zijn Beoordelingskader voor herregistratie.

Als bovenstaande werkzaamheden onvoldoende blijken om in aanmerking te komen voor herregistratie, kan een apotheker ervoor kiezen vervangende werkzaamheden te doen. Dat betekent in de praktijk: scholing. Het Nationaal Post Academisch Onderwijs-

centrum Farmacie (PAO Farmacie) heeft in opdracht van de universiteiten van Utrecht en Groningen voor deze groep apothekers een toets ontwikkeld en stelt op basis van de uitslag hiervan een persoonlijk nascholingsprogramma vast. Omdat niet alle vervangende werkzaamheden precies zijn ingeschaald, wordt pas over enkele maanden duidelijk welk scholingstraject past bij de diverse werkzaamheden van die apothekers.

De verwachting is dat PAO Farmacie in de zomer de toetsen en de bijbehorende scholingsprogramma's heeft ontwikkeld. Vanaf oktober kunnen cursisten zich hiervoor inschrijven. Dat is ruim op tijd, want apothekers hoeven pas 1 januari 2017 te zijn geherregistreerd. Bovendien zal deze scholing naar alle waarschijnlijkheid niet heel veel uren studietijd vergen van de cursist, althans veel minder dan de tweehonderd uur herscholing in vijf jaar die de openbare apothekers volgen.

In overleg

Als bewijs dat de betrokken apotheker na zijn scholing weer beschikt over de vereiste kerncompetenties, reiken de geaccrediteerde onderwijsinstellingen (de opleidingen farmacie aan de universiteiten van Utrecht en Groningen) via hun onderwijscentrum PAO Farmacie een Periodiek Registratie Certificaat uit (PRC). Door aanlevering van een kopie van dit PRC bij het verzoek tot herregistratie kan de zorgverlener herregistratie laten aantekenen in het BIG-register. Dat moet worden aangevraagd binnen twee jaar nadat dit certificaat is uitgereikt. De werkzaamheden moeten volgens de Wet BIG vallen binnen het eigen deskundigheidsgebied en in de individuele gezondheidszorg. Welke werkzaamheden dat zijn wordt toegelicht in een algemeen beoordelingskader dat is opgesteld door het ministerie van VWS en het CIBG.

Voor elke beroepsgroep die is ingeschreven in een artikel-3-register wordt een apart beoordelingskader opgesteld. Het beoordelingskader voor de verpleegkundigen, verloskundigen en fysiotherapeuten is te vinden op de website van het BIG-register. In overleg met de KNMP wordt nu ook een beoordelingskader voor apothekers opgesteld. De verwachting is dat dit kort voor het reces in

NOG ONDUIDELIJK IS OF RICHTLIJN-ONTWIKKELING MEETELT VOOR HERREGISTRATIE

Den Haag of kort erna klaar zal zijn. Het beoordelingskader helpt de beroepsbeoefenaren bij de bepaling of de door hen verrichte werkzaamheden erkend worden als relevante werkzaamheden voor herregistratie. Ook worden er voorbeelden gegeven van de berekening van het aantal uren.

Industrieapothekers

De herregistratie van industrieapothekers verloopt volgens dezelfde lijn. Om voor 1 januari 2017 in aanmerking te komen voor herregistratie in het BIG-register, toetst de overheid industrieapothekers op relevante werkervaring. Die eis heeft zowel betrekking op het aantal uren dat ze moeten hebben gewerkt, als op de inhoud. Die drie eisen zijn:

- het werk ligt op het gebied van individuele gezondheidszorg of betreft productgerichte werkzaamheden;
- het werk valt binnen het deskundigheidsgebied van de apotheker;
- het werk wordt ten minste op hetzelfde niveau uitgevoerd als het niveau van de opleiding van het beroep waarvoor herregistratie wordt aangevraagd.

In aanvulling op de voorwaarden voor de deskundigheid van de apotheker, zoals beschreven in artikel 23 van de Wet BIG, geldt dat de wetgever ook voor industrieapothekers hun 'productgerichte werkzaamheden' meetelt. De reden is dat het diploma van de universitaire opleidingen farmacie

toegang geeft tot twee verschillende beroepsuitoefeningen. Voor de industrieapotheker geldt bijvoorbeeld dat in de opleidingseisen is beschreven dat productgerichte werkzaamheden, zoals farmaceutisch onderzoek worden meegerekend. Maar als onderdeel van zijn vak wordt ook het testen, beoordelen of monitoren van geneesmiddelen op veiligheid en kwaliteit meegeteld. Daarmee vervalt de eis dat hij individuele zorg moet geven. In de laatste nieuwsbrief geeft de vereniging Nederlandse Industrieapothekers (NIA) aan dat industrieapothekers ruim voldoen aan deze randvoorwaarden. ■

Veel interesse in toets

Uit de eerste resultaten van een enquête van de KNMP blijkt dat veel mensen die niet aan de werkeisen voldoen interesse hebben in de entreetoets: 81%. In iets mindere mate denken zij een curriculum te volgen. Dat heeft er waarschijnlijk mee te maken dat meer dan de helft van de respondenten denkt voldoende kennis te hebben om de entreetoets af te sluiten met een voldoende. Van degenen die een onvoldoende zouden scoren voor een toets, overweegt een grote meerderheid deel te nemen aan een traject van scholing.

**BIJ VOLDOENDE
SCORE OP
DE ENTREE-
TOETS
BEHAALT DE
CURSIST HET
CERTIFICAAT**

